

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11203
Tarih : 29.04.2025

27648

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

İstanbul Silivri açıklarında 23 Nisan 2025 günü meydana gelen en büyüğü 6,2 olan depremler sonrasında halen deprem öncesi, deprem anı ve deprem sonrasında ilişkin ele alınması ve gerçekleştirilmesi gereken birçok konunun hükümetin gündeminde dahi olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu konulardan en önemlisi ise yaşanan depremler ve olası depremler için toplanan kamu finansman araçlarının akıbetidir.

Bilindiği üzere; 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremlerin ardından önce bir yıllığına geçici olarak alınan, daha sonra kalıcı hâle getirilen Özel İletişim Vergisi 26 yıldır toplanmaktadır. 6 Şubat 2023'te başta Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman, Hatay olmak üzere 10 ili etkileyen depremlerin ardından ek Kurumlar Vergisi ve ek Motorlu Taşıtlar Vergisi adı altında yeni vergilerin alınması TBMM'de kabul edilerek yasalaşmıştır. Yapılan çalışma ve araştırmalara göre 2025 yılı mart ayı itibarıyla toplamda 145 milyar lira Özel İletişim Vergisi tahsil edilmiştir. Bu miktar, yıllık ortalama dolar kuruyla hesaplandığında 26 yılda tahsil edilen tutarın yaklaşık 40 milyar 165 milyon dolar olduğu görülmektedir. Ayrıca 6 Şubat depremlerinin ardından 21 Mart 2023'te kamuoyunda Deprem Fonu olarak bilinen Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. Türkiye'de yüzlerce televizyon ve radyo kanalında yedi saat boyunca yayımlanan "Türkiye Tek Yürek" bağış kampanyasında, deprem sonrasında hayatta kalanlar için yardım olarak 115,1 milyar lira, yani o günün kuruyla 6 milyar dolar toplanmıştır.

Ancak görüldüğü üzere başta İstanbul olmak üzere Bingöl, Elazığ, Malatya, Adıyaman, Diyarbakır, Maraş, Hatay gibi illerin deprem hazırlığı ve deprem yaralarının sarılmasına ilişkin kamu finansmanının hangi şartlarda, nasıl kullanıldığına ilişkin ciddi soru işaretleri ve tartışmalar kamuoyunun cevap beklediği konuların başında gelmeye devam etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 1999 yılından bu yana Özel İletişim Vergisi, Deprem Sigortası, Deprem Fonu, depreme ilişkin yapılan yardım kampanyalarında toplanan tutar ne kadardır?
2. Bu tutarın 1999 yılından bu yana yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. 20 Mart 2023'te kurulan Deprem Fonu için ne kadar toplanmıştır? Bu fonun kullanımına ilişkin mali tablo açıklanacak mıdır?
4. 20 Mart 2023'te kurulan Deprem Fonu'ndan ne kadar harcanmıştır? İllere göre harcama tutarı ne kadardır?